

jen s napomenutím žalobkyně, nestaraje se dále, zda jeho napomenutí bylo také uposlechnuto. Upozornění samo nebylo však dostatečným opatřením bezpečnostním, jak patrně již z nehody samé. Žalovaný nemohl předpokládati, že z povšechného upozornění, aby se postavila řádně od kraje, žalobkyně ihned pozná, kde jí hrozí nebezpečí a jakým způsobem. Právem proto uplatňuje žalobkyně, že žalovaný neměl zdviž spustiti, když žalobkyně do ní vstoupila, majíc pravdu potud, že žalovaný měl zdviž, když ji již uvedl do pohybu, aspoň zastaviti, jakmile v ní zpozoroval žalobkyni a viděl, že nestojí ve zdviži na místě, kde jí nehrozí nebezpečí. Skutečnost, že ve zdviži bylo dosti místa i pro více osob než pro tři, nemůže žalovaného ospravedlniti, neboť právě úkolem jeho obsluhovačské služby ve zdviži bylo, aby dopravované osoby i v dostatečném prostoru zdviže tak místně rozdělil, aby jim za dopravy nehrozilo nebezpečí, budou-li zachovávat jinak opatrnosti rozumného člověka. Žalovaného nemůže zprostiti viny na úraze žalobkyně ani to, že mezera mezi pevnou stěnou dopravní šachty a mezi podlahou pohybující se zdviže činila nejvýše 3½ cm. I tato úzká, avšak za jízdy přístupná mezera byla vadou zdviže, byla za jízdy zdrojem nebezpečí pro žalobkyni a žalovaný měl povinnost, aby jako obsluhovač zdviže učinil přiměřené opatření, které by odstranilo nebezpečí hrozící žalobkyni i při nepatrné změně polohy jejího těla ve zdviži právě z této vady zdviže. Podařilo se tudíž žalobkyni dokázati zavinění žalovaného na jejím úrazu. Ovšem i žalobkyni stihá na jejím úrazu také vina. Žalobkyně, byvši upozorněna, aby se postavila od kraje zdviže, musila si i přes své mládí uvědomiti, že jí na kraji zdviže hrozí nějaké nebezpečí, a měla poslechnouti účinné výzvy. Neučinila tak, a proto jest také částečně vinna na svém úraze. Její zavinění projevivši se v hrubém nedbání zřetelné výzvy ke změně místa ve zdviži není menší než zavinění žalovaného, který jako obsluhovač zdviže sice žalobkyni upozornil, aby odešla od kraje zdviže, ale spokojil se s tímto nedostatečným opatřením bezpečnostním, aniž podle své povinnosti zařídil, aby jejímu poškození skutečně bylo zabráněno. Hledě k tomu pokládá dovolací soud podle § 1304 obč. zák. obě poměr zavinění žalobkyně a zavinění žalovaného u každého jednou polovicí za spravedlivý podíl obou na úrazu žalobkyně.

Čís. 15174.

Jak má poručenský soud postupovati, odpírají-li nemanželská matka a poručník nemanželského dítěte souhlas k osvojení dítěte nemanželským otcem.

Je-li osvojenec poručencem, jest soudem uvedeným v § 45 zák. č. 100/31 poručenský soud.

(Rozh. ze dne 6. května 1936, R II 148/36.)

Usnesením okresního soudu v K. ze dne 13. února 1936 byla podle § 2 zákona o osvojení z 28. března 1928 čís. 56 Sb. z. a n. schválena smlouva

ze dne 19. ledna 1936, podle níž František K. přijímá za vlastního svého nemanželského syna Vlastimila Karla B. Krajský soud, jemuž byly podle § 10 uvedeného zákona spisy předloženy, smlouvu neschválil. Rekursu Františka K. vrchní soud nevyhověl. Okresní soud v K., máje za to, že z rozhodnutí druhé stolice vzchází nenahraditelná újma nezletilému, zdržel však vyhotovení rekursního soudu a podle § 45 zákona o základních ustanoveních soudního řízení nesporného ze dne 19. června 1931 čís. 100 Sb. z. a n. předložil věc k rozhodnutí nejvyššímu soudu.

Nejvyšší soud uložil okresnímu soudu v K. nové jednání a rozhodnutí.

Důvody:

Jak bylo v rozhodnutí čís. 8882 Sb. n. s. doveděno, jest řízení upravené zákonem o osvojení řízením nesporným. K otázce, zda poručenský soud je v tomto případě soudem první stolice ve smyslu § 45 zákona čís. 100/31, jest přisvědčiti, neboť podle § 10 (1) zákona o osvojení, není-li osvojenec svéprávným, přísluší schváliti smlouvu poručenskému soudu první stolice, u něhož jest poručenství zahájeno; tento soud o žádosti rozhodne, avšak svoje usnesení, kterým o žádosti za osvojení konečně rozhodne, předloží dříve, než je vydá, i se spisy svému nadřízenému sborovému soudu ke konečnému potvrzení. Že poručenský soud je v tomto případě soudem první stolice, to plyne také z druhého odstavce § 10 zákona o osvojení. Pokud jde o věc samu, odepřel vrchní soud konečné potvrzení i proto, že osvojitel František K. dosud nepřekročil 40 roků svého věku, takže podle § 1, odst. 2 zákona o osvojení není osvojení přípustné. Leč tu jde o nezákonnost, poněvadž chce-li muž osvojiti své nemanželské dítě, není podle § 1 (3) zákona o osvojení překážky, že nemá stanoveného věku. Mylný je názor, že smlouva o osvojení nebyla vůbec uzavřena, ježto matka i poručník nezletilého dítěte odepřeli svolení. Usnesením ze dne 13. února 1936 dal totiž okresní soud v K. jako soud poručenský nejen svolení odpírané nemanželskou matkou osvojovaného dítěte, nýbrž dokonce i místo poručníka tohoto dítěte dal svolení k sjednání osvojovací smlouvy samé. Jsou proto splněny předpoklady § 45 zákona čís. 100/31. Na okresním soudu v K. bude především, aby k soudu obeslal nemanželského otce, nemanželskou matku a poručníka dítěte a pokusil se o to, aby nemanželská matka a poručník dali nyní svolení k osvojení (poslední věta § 17 zákona čís. 100/31). V kladném případě bylo by postupovati podle § 10 zákona o osvojení. V záporném případě rozhodne nejprve okresní soud o tom, zda svolení odpírané nemanželskou matkou a poručníkem dítěte dává sám. Teprve až toto usnesení nabude právní moci, rozhodne okresní soud o žádosti za osvojení a toto svoje konečné usnesení předloží podle § 10 zákona o osvojení krajskému soudu v O. ke konečnému potvrzení.

Čís. 15175.

Není příhodou v dopravě, utrpěl-li úraz cestující, jenž ve stanici vystoupil z vlaku na nesprávné straně (odvrácené od nástupiště).

(Rozh. ze dne 6. května 1936, Rv II 675/35.)